

Scafandrii clubului orădean Nautilus au avut parte de o experiență traumatizantă, unică și de neuitat: cimitirul subacvatic al navei de linie Salem Express, scufundată în urmă cu două decenii

Față în față cu tragedia

Evident, nu scafandrii orădeni de la clubul de scufundări Nautilus au fost primii care au vizitat celebra epavă Salem Express, scufundată în 1991 în Marea Roșie. Însă la fel de evident este și faptul că experiența de care au avut parte în această vară, când escapada subacvatică din Egipt i-a adus față în față cu celebra epavă. Însă ei au putut să relateze dimensiunile unei tragedii de proporții.

Considerat de multă lume un sport extrem, scufundarea oferă senzații tari, într-o lume de-a dreptul fantastică, în care poveștile din cărți devin realitate. Dar, nu toate poveștile se termină cu bine. Salem Express este o astfel de poveste, cu final tragic. Nautilus Oradea a fost și a văzut.

Naufraziul

Tragedia s-a petrecut pe 15 decembrie 1991, când nava Salem Express s-a scufundat la primele ore ale dimineții, în Marea Roșie. Ultima cursă a feribotului a fost între Jeddah (Arabia Saudită) și Safaga (Egipt). Nava se întorcea de la Jeddah având la bord, după documentele oficiale, 690 de pasageri. În realitate erau circa 1.000, chiar dacă unele surse vorbeau despre cifra de 1.400 fiind vorba despre o perioadă în care pelerini reveneau de la Mecca. Mulți dintre cei îmbarcați erau muncitori egipteni angajați în Arabia Saudită, care reveneau la familii. Printre victime s-au aflat oameni de afaceri, cupluri și numeroase familii cu copii.

Scufundătorii de la Nautilus Oradea au fost, în această vară, primii orădeni care au descins la locul naufragiului feribotului Salem Express

Legenda spune că, după cină, căpitanul navei, aflat în prag de pensionare, i-a ordonat secundului să treacă la comandă și să urmeze ruta normală și sigură, chiar dacă exista o scurtătură de aproape o zi, însă extrem de riscantă pe care nimeni nu o aborda: un traseu printr-un lanț de recif. Secundul a ales, însă, a doua variantă care a fost o idee de-a dreptul catastrofală. Spre orele dimineții de 15 decembrie 1991 Salem Express a lovit partea de sud-est a unui lanț de recif cunoscut sub numele de Corali Hyndman. Impactul a creat o gaură imensă la prova (fața navei) care a fost fortată iar în câteva secunde zeci de mii de litri de apă au ajuns direct în corpul navei. În mai puțin de 10 minute, cu o viteză incredibilă, feribotul s-a scufundat complet pe fundul mării la o adâncime de

30 de metri. În zare se vedeau luminile portului Safaga.

O amintire răscolitoare

Tom Lunca și Alin Ile, împreună cu colegii lor de la Nautilus Oradea au mers în această vară în Egipt și, înainte de a explora epava, au ascultat, răsolită, povestea acestei tragedii chiar de la unul dintre salvatorii ajunși la locul naufragiului după un SOS. „Am înțeles de la ghid că a fost carnagu. Cei care au scăpat și

nu s-au înecat au fost atacați de rechini. Cifra oficială a victimelor este de 464 dar probabil că au fost mult mai multe”, afirmă Tom Lunca. Multe corpuri au fost recuperate după scufundare, dar în cele din urmă, din cauza pericolului pe care-l reprezenta epava și riscului posibilelor atacuri ale rechinilor, epava a fost pedită cu plăci sudate în deschideri iar accesul la cimitirul subacvatic a fost interzis vreme de 15 ani.

„A fost răscolitor. Tot ce a rămas a fost o parte din bunurile pasagerilor, împrăștiate în și în jurul epavei – îmbrăcăminte, încălțăminte, genți de mână, gadget-uri electronice – toate acoperite cu un strat de alge verzui. Unele lucruri, cum ar fi cărți și călețe, deja au început să se descompună. Oricât de puternic ai fi nu are cum să nu-ți dea lacri

mile când vezi cărucioare, jucării, cum ar fi un avion din plastic al unui copil. Când dai să ieși din epavă, pe nisip mai strălucește un set de mărgelice ușor ruginite”, povestește Alin Ile care, împreună cu colegii săi a ieșit la suprafață cu un sentimentul de compasiune și dezrădăjde.

Scafandrii de la Nautilus Oradea participă la multe apeluri de recuperare a trupurilor care au căzut victime apelor, deci sunt obișnuiți cu tragediile. Știu că natura este invincibilă. Știu la ce se expun prin acest sport extrem în care trebuie să fi 100% pregătit fizic și psihic, să fii ponderat și să știi să respecti reguli. Aici este un altfel de sport, unul în care orice greșală se plătește grav. Cu toate acestea, experiența trăită în cimitirul navei Salem Express i-a marcat.

Victor Mihalcea

Respect și educație

Legenda spune că cine a luat cu el ca amintire un obiect de pe Salem Express nu a mai avut noroc niciodată. Valizele cu haine, partofii din rafturi, jucăriile copiilor, cărucioarele, aparatele radio sau TV toate surt la locul lor. Conform orădenilor, unul dintre cele mai vechi indicii a fost chiar un televizor portabil, cocotat pe partea aterată a navei. Într-un loc unde era puțin probabil să fi aterizat de la sine. Era evident că a fost pus acolo de cineva care l-a cășit în altă parte în sau în apropierea navei scufundate. Un pașaport a putut fi văzut pe fundul mării. Nimeni nu atinge nimic.

Cele mai mari tragedii din ultimii 20 de ani

25 septembrie 2002: Un feribot senegalez se scufundă după o furtună violentă în largul coastelor Gambiei, rezultând 1.000 de morți

21 mai 1996: Un feribot se scufundă în Lacul Victoria din estul Africii; 800 de victime

28 septembrie 1994: Feribotul Estonia se scufundă în timpul unei furtuni în Marea Baltică, făcând 852 de victime

16 februarie 1993: Un feribot supraîncărcat se scufundă între Jeremie și Port-au-Prince, în Haïti; 700 de victime.

Tragedia a continuat!

Împreună cu scafandrii orădeni, epava navei Salem Express a fost vizitată și de un instructor de scafandri din Jangajă, unul dintre cei mai cunoscuți. Acesta a efectuat o scufundare berală dar după câteva minute a anunțat prin semnalele specifice scafandrici că este în pericol. Din păcate a suferit un infarct și a decedat. De la început până la sfârșit a fost o aventură a tristeții, a declarat Alin Ile.